

genast, för att kunna begagna den återstående korrta vintern.

Vår utomordentliga kredit hos Baron Rotschild är ett underverk, som jag ej begriper. I Petersburg begärde man först 12 procent, gick sedan af till 9 % – Rotschild ger pengar till 6 % och bjuder 1 1/2 miljon Thaler!

Den 1:a Mars n⟨ya⟩ st⟨ilen⟩ börja vi silfverutvexlingen. Måtte det ske i en lycklig stund! Gud råder. Men jag vågar ännu en gång försäkra, att ingen fara är förhanden.

10 Vål vore, om Hans Majestäts decision angående Ryska skiljemyntet derförinnan vore här, ehuru den frågan för myntreformen är utan all betydelse. Det *obegränsade* mottagandet i kronans kassor var det svåra. När detta stadgande föll, var det öfriga småsak. Att det Ryska myntet skulle komma att gå med kurs, var gifvet. Och när detta skedde, var en ytterligare säkerhet vunnin.

Ödmjukast åberopande mitt telegram, får jag äran tillägga: det kan hända, att man icke vågar upptaga jernvägslånet till fullt belopp, äfven om det skulle gå. Ty pengarne dragas ur allmänna rörelsen, der de äro ytterst knappa. Bättre icke bygga jernväg alls, än börja Tammerfors banan, utan att kunna sluta.

20 Med utmärktaste Vördnad har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Grefvens
aldraödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors d. 20 Februari 1866.

30 **556** J. V. SNELLMAN – S. H. ANTELL 20.II 1866
ÅAB, Tjusterbysamlingen

Ärade Broder!

Parviainen i Joensuu bjuder ytterligare kredit åt de Karelska församlingarne, naturligtvis under förutsättning af lån af statsmedel.

För min del anser jag denna metod för den bästa. En handlande kan göra sig betaldt – kronan icke. Allmogen kan betala honom i varor. Det är en stor vinning.

40 Beklagligt är dock, att sådane män äro så litet företagsna. Skulle en enda finnes, som köpte t. ex. säckväf, takperton, videbark skulle han kunna föda tusental och förtjena dubbelt, först på mjölet, sedan på sagde varor. När jag talat derom med Parviainen säger han: folket har icke hampa. När jag säger: »köp hampa» – tillägger han: »de hafva icke väfstolar». När man säger: »låt såga bräder» – så svaras: de sakna sågar. »Köp dem!» De kunna icke handtera dem.

Det är visst allt ett elände. Men under fyra missvextår hade något kunnat anskaffas, läras och göras.

Jag skrifver till Parviainen och beder honom främst vända sig till Guvernören.

50 Huru går det med kornutsäde? Detta är den största faran. Ännu vore kanske tid att byta mot sämre råg och få kornet under lås och bom. Skall äfven det köpas kontant af kronan, så är det förskräckligt. Inga medel räcka på sådant sätt till. Vi hafva på 3 år utgifvit 8 miljoner af ungefär 40. Det är en femtedel, säger 1/5 af de tre årens statsinkomst. Och huru mycket deraf bortkastadt! Allt annat står stilla. Omöjligt att

tänka på annat än skaffa bröd.

Det är sorgligt, sorgligt. Gifve Gud, att det måtte taga någon ända.

Hafva kronofogdarne kungjort om Bankens sedlars mottagande i kronouppbörderna? Står något derom i Tapio,

Haf godheten se till att Bankkontoret vaxlar ut så mycket 3 och 1 markssedlar, som folket kan önska. Med pennimyntet blir det knappt. Låt mig p~~e~~r telegram veta, om sagde markssedlar brista.

Gör sågegare uppmärksamma på Börsmeklaren Dunckers annons om penningar i Allmänna Tidningen. De fås af Styrelsen. Endast Hans Majestäts bifall väntas. Pengarne lånas och stå till buds för godt pris. Lyckligt, att krediten – statsverkets nemligen – är god.

Med Vänskap och Högaktning

Broder och tjenare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors d. 20 Febr. (kl. 2 f. m.) 1866.

557 C. K. E. STJERNVALL-WALLEEN – J. V. SNELLMAN 24.II 1866
HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator,

Med mycken tacksamhet för de senast undfångne raderne, skyndar jag meddela att orsaken till min motvilja angående pennisilvermyntets ompregling till högre halt, låg uti den farhåga jag hyste, att hela Senatens framställning om upphäfvande af det obligatoriska i skiljemyntet, som i sammanhang dermed för ordades, härigenom *minst sagt* skulle fördröjas – utan att jag kunde inse den praktiska nyttan, af denna ompregling, då man deremot här lätt kunde förklara den såsom ett sträfvande till separatism. Kejsaren har i förrgår åtskiljt dessa begge frågor samt vid beviljandet af det öfriga i Senatens framställning öfverlemnadt frågan om ompreglingen till Finance Ministerns bedömande. Hufvudsaken är nu lyckligen medgifven, det öfriga tål dröjsmål.

Jernvägsfrågan är ännu icke afgjord. Den innebär så många *pro et contra* samt betänkligheter af så alvarlig öfvervigt hvad kostnads summans sammanbringande beträffar, att jag, för min del, icke med godt samvete kan tillråda Majestätet att åtaga sig beslutet i denna sak. Må landets locala Styrelse, som, bör hafva klarare insigt om det nyttigaste i denna fråga, åtaga sig beslutet och ansvaret. Saken föredrages Kejsaren i början af nästa vecka; få se huru den utfaller.

Fägnande var Rothschilds anbud på så goda villkor. Här kosta lån betydligt mera. Framställningen bearbetas nu i Kansliet för att föredragas vid första tillfälle. Måtte peningarne af låntagarena användas enligt uppgift och sålunda komma den arbetande befolkningen samt vår export till godo! –

Med fullkomligaste högaktning har jag äran teckna mig

Högädle Herr Senatorns
ödmj~~ukaste~~ tjenare
E. Stjernvall,

S:t Petb., d. 12/24 Feb. 66.